
Sesijas dokuments

B8-1233/2016

16.11.2016

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu,

par stāvokli Baltkrievijā
(2016/2934(RSP))

Knut Fleckenstein, Andrejs Mamikins, Jens Nilsson, Zigmantas Balčytis, Vilija Blinkevičiūtė, Tanja Fajon, Doru-Claudian Frunzuliță, Karoline Graswander-Hainz, Anna Hedh, Miroslav Poche, Marlene Mizzi, Tibor Szanyi, Julie Ward, Elena Valenciano, Josef Weidenholzer, Miriam Dalli
S&D grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par stāvokli Baltkrievijā
(2016/2934(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas un ieteikumus par Baltkrieviju,
  - ņemot vērā 2016. gada 11. septembrī notikušās parlamenta vēlēšanas un 2015. gada 11. oktobrī notikušās prezidenta vēlēšanas,
  - ņemot vērā Delegācijas attiecībām ar Baltkrieviju priekšsēdētāja 2016. gada 13. septembra paziņojumu par parlamenta vēlēšanām Baltkrievijā,
  - ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2016. gada 12. septembra paziņojumu par parlamenta vēlēšanām Baltkrievijā,
  - ņemot vērā EDSO/DICB, EDSO Parlamentārās asamblejas un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas (*PACE*) 2016. gada 12. septembra provizorisko paziņojumu par parlamenta vēlēšanām Baltkrievijā,
  - ņemot vērā Padomes 2016. gada 16. februāra secinājumus par Baltkrieviju, kuri paredz sankciju atcelšanu pret 170 personām un trim Baltkrievijas uzņēmumiem;
  - ņemot vērā ASV Valsts departamenta runaspersonas 2016. gada 12. septembra paziņojumu par parlamenta vēlēšanām Baltkrievijā,
  - ņemot vērā EDSO 2016. gada 28. janvāra galīgo ziņojumu par valsts prezidenta vēlēšanām Baltkrievijā 2015. gada 11. oktobrī;
  - ņemot vērā daudzos Baltkrievijas iestāžu paziņojumus, ka daži EDSO/DICB ieteikumi pēc 2015. gada valsts prezidenta vēlēšanām tiks īstenotas pirms parlamenta vēlēšanām 2016. gadā;
  - ņemot vērā to, ka Baltkrievijas varas iestādes 2015. gada 22. augustā atbrīvoja sešus politieslodzītos, un šai atbrīvošanai sekojošo ES augstās pārstāves / Komisijas priekšsēdētāja vietnieces *Federica Mogherini* un kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu komisāra *Johannes Hahn* 2015. gada 22. augusta paziņojumu par politieslodzīto atbrīvošanu Baltkrievijā;
  - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā EDSO/DICB un Eiropas Padomes Venēcijas komisija savā nobeiguma ziņojumā par 2015. gada prezidenta vēlēšanām Baltkrievijā sagatavoja ieteikumu kopumu, kas Baltkrievijai jāīsteno pirms 2016. gada parlamenta vēlēšanām;
- B. tā kā, lai izveidotu labākas attiecības ar Rietumiem, Baltkrievijas iestādes atļāva demokrātiskās opozīcijas partijām vieglāku reģistrēšanos parlamenta vēlēšanām 2016. gadā, nekā tas bija iepriekšējās vēlēšanās, un ārvalstu novērotājiem tika piešķirta

- lielāka piekļuve balsu skaitīšanai;
- C. tā kā saskaņā ar EDSO/DICB sniegto informāciju parlamenta vēlēšanas 2016. gadā bija organizētas efektīvāk, tomēr saglabājas vairākas ilgtermiņa sistēmiskas nepilnības, tostarp tiesiskā regulējuma ierobežojumi attiecībā uz politiskajām tiesībām un pamatbrīvībām; tā kā skaitīšanā un aprēķināšanā bija vērojama virkne procesuālu pārkāpumu un trūka pārredzamības;
  - D. tā kā pirmo reizi 20 gadu laikā Baltkrievijas parlamentā būs pārstāvēta demokrātiskā opozīcija;
  - E. tā kā kopš 1994. gada Baltkrievijā nav notikušas brīvas un godīgas vēlēšanas saskaņā ar vēlēšanu tiesību aktiem, kas atbilst EDSO/DICB starptautiski atzītiem standartiem;
  - F. tā kā ES 2016. gada februārī ir atcēlusi lielāko daļu no tās pret Baltkrievijas ierēdņiem un juridiskajām personām noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem, parādot labas gribas žestu, lai mudinātu Baltkrieviju uzlabot situāciju attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu; tā kā konstatēti ievērojami centieni, lai pirms 2016. gada vēlēšanām risinātu dažus jau sen pastāvošus jautājumus, kamēr vēlēšanu juridiskajā un procedurālajā tiesiskajā regulējumā joprojām ir neatrisināti jautājumi;
  - G. tā kā divas Baltkrievijas vēlēšanu novērošanas grupas — „Cilvēktiesību aizstāvji par brīvām vēlēšanām” (*HRD*) un „Tiesības izvēlēties — 2016” (*R2C*) — ir pādušas nosodījumu par to, ka iepriekšējo vēlēšanu laikā nav ievērota virkne starptautisko standartu, norādot, ka šīs vēlēšanas nav uzskatāmas par Baltkrievijas pilsoņu gribas ticamu atspoguļojumu;
  - H. tā kā Baltkrievijas novērotāju grupas ir ieguvušas konkrētus pierādījumus par plašiem centieniem valsts mērogā palielināt vēlētāju kopējo skaitu piecu dienu agrīnās balsošanas periodā (2016. gada 6.–10. septembrī) un vēlēšanu dienā (2016. gada 11. septembrī);
  - I. tā kā 2015. gada 18. un 19. jūnijā pirmo reizi kopš 2002. gada Parlamenta delegācija attiecībām ar Baltkrieviju apmeklēja Minsku; tā kā Parlamentam pašlaik nav oficiālu attiecību ar Baltkrievijas parlamentu;
  - J. tā kā Baltkrievijai bija konstruktīva loma nolīguma veicināšanā par uguns pārtraukšanu Ukrainā;
  - K. tā kā Krievijas iebrukums un Krimas aneksija padziļinājusi bailes Baltkrievijas sabiedrībā par iekšējās situācijas destabilizēšanos varas maiņas rezultātā;
  - L. tā kā Baltkrievija ir vienīgā valsts Eiropā, kas joprojām piemēro nāvessodu; tā kā 2016. gada 4. oktobrī Baltkrievijas Augstākā tiesa apstiprināja *Siarhei Vostrykau* piespriesto nāvessodu; tā kā tā 2016. gadā bija ceturrtā reize, ka tiek apstiprināts nāvessods,
  - M. tā kā, lai uzlabotos attiecības starp ES un Baltkrieviju, Baltkrievijai ir ievērojami jāsekmē vārda un plašsaziņas līdzekļu brīvība, ierindas pilsoņu un opozīcijas aktīvistu politisko tiesību ievērošana un tiesiskuma un pamattiesību respektēšana; tā kā Eiropas

Savienība joprojām ir stīgi apņēmusies turpināt cilvēktiesību, tostarp vārda un plašsaziņas līdzekļu brīvības, aizstāvēšanu Baltkrievijā;

- N. tā kā ANO īpašā referenta jautājumos par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā 2016. gada 21. aprīļa ziņojumā norādīts, ka, neskatoties uz intensīvākiem kontaktiem starp Baltkrieviju, ES un Amerikas Savienotajām Valstīm, joprojām notiek cilvēktiesību pārkāpumi un nav konstatētas nekādas būtiskas izmaiņas;
- O. tā kā cilvēktiesību organizācijas vērsušas uzmanību uz jaunajām metodēm opozīcijas vajāšanai,
1. joprojām ir dziļi nobažījies par trūkumiem, kurus 2015. gada valsts prezidenta vēlēšanās un 2016. gada parlamenta vēlēšanās konstatējuši neatkarīgi starptautiski novērotāji; atzīst, ka ir bijuši mēģinājumi panākt progresu, kuri vēl joprojām ir nepietiekami; norāda, ka jaunievēlētajā parlamentā būs divi opozīcijas pārstāvji; tomēr uzskata, ka šāda pārstāvība drīzāk ir politiska iecelšana, nevis godīgu vēlēšanu rezultāts;
  2. aicina Baltkrievijas iestādes sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem nekavējoties atgriezties pie darba attiecībā uz vēlēšanu visaptverošu reformu, kas veido daļu no plašāka demokratizācijas procesa; uzsver, ka nepieciešams ieviest EDSO/DICB ieteikumus pietiekami savlaicīgi pirms pašvaldību vēlēšanām 2018. gada martā; uzsver, ka izšķiroši ir panākt vēlamo uzlabojumu ES un Baltkrievijas attiecībās;
  3. aicina Baltkrievijas varas iestādes visos gadījumos nodrošināt, ka tiek respektēti demokrātijas principi, cilvēktiesības un pamatbrīvības saskaņā ar Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un starptautiskajiem un reģionālajiem cilvēktiesību instrumentiem, ko Baltkrievija ir ratificējusi;
  4. aicina Baltkrievijas valdību rehabilitēt atbrīvotos politieslodzītos un atjaunot viņu pilsoniskās un politiskās tiesības;
  5. pauž bažas par to, ka kopš 2000. gada Baltkrievijā nav reģistrēta neviena jauna politiskā partija; aicina mazināt ierobežojumus šajā jomā un uzsver, ka nepieciešams atļaut netraucētu politisku darbību;
  6. sagaida, ka varas iestādes izbeigs neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu vajāšanu politisku iemeslu dēļ; mudina izbeigt administratīvas vajāšanas un patvaļīgas Administratīvā kodeksa 22. panta 9. punkta 2. apakšpunkta izmantošanas praksi pret neatkarīgajiem žurnālistiem par sadarbību ar ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem bez akreditācijas, jo šāda prakse ierobežo tiesības uz vārda brīvību un informācijas izplatīšanu;
  7. aicina Baltkrievijas varas iestādes atcelt Baltkrievijas Kriminālkodeksa 193. panta 1. punktu, kas aizliedz neregistrētu sabiedrisko asociāciju dibināšanu un piedalīšanos to darbībās, jo šis noteikums ir pretrunā starptautiskiem standartiem attiecībā uz biedrošanās brīvību un liecina par to, ka Baltkrievija neievēro savus kā EDSO un ANO dalībvalsts pienākumus;
  8. mudina Baltkrieviju, kas ir vienīgā valsts Eiropā, kas joprojām piemēro nāvessodu, ieviest vispārēju moratoriju nāvessoda izpildei kā pirmo soli pilnīgai tā atcelšanai; atgādina, ka nāvessods ir necilvēcīga un pazemojoša izturēšanās, kura atturošā ietekme

nav apstiprinājusies un kurš padara tiesu kļūdas neatgriezeniskas;

9. aicina Baltkrievijas iestādes atzīt ANO īpašā referenta jautājumos par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā pilnvaras un pilnībā sadarboties ar viņu, iesaistoties jēgpilnā un konstruktīvā dialogā un sekmējot viņa vizīti uz valsti;
10. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Komisiju meklēt jaunus veidus, kā atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas Baltkrievijā; šajā sakarībā uzsver, ka nepieciešams atbalstīt visus neatkarīgos informācijas avotus Baltkrievijas sabiedrībā, tostarp plašsaziņas līdzekļus, kas raida baltkrievu valodā;
11. norāda, ka 2014. gada janvārī tika sāktas sarunas par vīzu režīma atvieglošanu ar mērķi uzlabot cilvēku savstarpējos kontaktus un iedrošināt pilsoniskās sabiedrības rašanos; uzsver, ka Komisijai un EĀDD būtu jāveic pasākumi, kas nepieciešami, lai paātrinātu progresu šajā sakarībā;
12. atbalsta ES tās „kritiskās iesaistes” politikas īstenošanā ar Baltkrievijas varas iestādēm un pauž arī savu gatavību veicināt šīs politikas īstenošanu, izmantojot arī Parlamenta delegāciju attiecībām ar Baltkrieviju; aicina Komisiju cieši novērot likumdošanas iniciatīvas Baltkrievijā un rūpīgi pārbaudīt to īstenošanu;
13. atkārtoti apstiprina savas saistības strādāt Baltkrievijas tautas labā, atbalstot uz demokrātiju vērstus centienus un iniciatīvas un veicinot stabilu, demokrātisku un pārtikušu šīs valsts nākotni;
14. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP), Eiropas Ārējās darbības dienestam, Padomei, Komisijai, dalībvalstīm, EDSO/DICB, Eiropas Padomei un un Baltkrievijas iestādēm.